

РЕШЕНИЕ

№ 11208

гр. София, 14.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 65 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ПОЛИНА ЛЮБ. АМБАРЕВА

при участието на секретаря ЗОРНИЦА ЛЮДМ. ПЕШЕВА
като разгледа докладваното от ПОЛИНА ЛЮБ. АМБАРЕВА Гражданско дело № 20211110162385 по описа за 2021 година

Предявен е от Ш. Чънлие против Ю. П. Д. положителен установителен иск ,по реда на чл.422, ал.1 от ГПК, с правно основание в чл.535 от ТЗ за признаване на установено по отношение на ответника ,че съществува вземане на ищеца в размер на **5000 лева** , представляваща задължение по запис на заповед от 07.02.2018год., ведно със законната лихва върху тази сума от 19.05.2020 г. до окончателното ѝ заплащане ,за което е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК на 26.05.2020год. по ч.гр.д.№18445/2020год. по описа на СРС ,65 състав.

В исковата молба ищецът твърди, че на 07.02.2018 г. ответницата издала Запис на заповед, с който се задължила безусловно, без протест и разноски да заплати на ищеца сумата от 5000 лева на падеж 25.02.2018 г. Издаденият документ съдържал всички реквизити, описани в чл. 535 ТЗ. На падежа, а и след това, длъжникът не бил извършил плащане. За сумата по записа на заповед са издадени заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист, срещу което ответницата възразила, поради което се претендира установяване на вземането, ведно със законна лихва от подаване на заявлението и присъждане на направените разноски в заповедното производство, както и в настоящото. В с.з. се представлява от процесуален представител ,който поддържа претенцията ,така както е предявена. Претендира деловодни разноски, за които представя списък на разноските по чл.80 от ГПК.

Ответницата Ю. П. Д., в законоустановения едномесечен срок е депозирала отговор на исковата молба, с който оспорва исковете, излагайки подробни съображения. По същество оспорва претенциите на ищеца по основание ,тъй като твърди ,че между страните съществуват трайни търговски отношения от 2017г. посредством търговските дружества „Джи Пи Трейдинг“ ЕООД – представлявано от едноличния собственик и управител Ю. Д. и „Ийст Ентърпрайз“ ООД – представлявано от управителя Ш. Чънлие. Било договорено, че всяка доставка на стоки от „Ийст Ентърпрайз“ ООД, ответницата като управител на „Джи Пи Трейдинг“ ЕООД да подписва в полза на управителя Ш. Чънлие записи на заповед. Процесният запис на заповед бил единствено и само с обезпечителна функция по

отношение на породени между двете дружества облигационни правоотношения. Процесната запис на заповед се явявала акцесорна на главното задължение за заплащането на сума за получени стоки и артикули. Твърди, че каузалното правоотношение било погасено, чрез изпълнение чрез заплащането на сумата от 9834,34 лева в брой на 20.12.2018 г., за което представя фактура № 1000001348 от 20.12.2018 г. и следващия го фискален бон за заплатена сума на каса в брой. Акцесорният и обезпечителен характер на записа на заповед го правел изцяло недължим поради липсата на валидно и изискуемо задължение по каузалната сделка, която записът на заповед да обезпечава. Процесната запис на заповед обезпечавала неизпълнение по договор за покупко[1]продажба на стоки, такова не било налице, защото същият бил изпълнен на 20.12.2018 г. В условията на евентуалност твърди, че правното естество и качеството на ответницата от породеното облигационно правоотношение между дружествата се изразява в поръчителство, обезпечаващо главното задължение на „Джи Пи Трейдинг“ ЕООД. Ответницата не можела да носи отговорност като поръчител по възникналото правоотношение, тъй като възможността за ангажирането на нейната отговорност от ищеца била преклудирана. В съдебно заседание чрез адвокат пълномощника си поддържа възраженията срещу иска и моли за отхвърлянето му. Претендира разноски по делото. Подробни съображения излага в писмени бележки.

Съдът като съобрази събраните по делото доказателства ,намира за установено от фактическа страна следното:

Със Заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК от 26.05.2020год. по ч.гр.д.№ 18445/2020год. по описа на СРС,65 състав ,съдът е разпоредил длъжника Ю. П. Д. да заплати на кредитора Ш. Чънлие сумата от 5 000лв.,представляваща задължение по запис на заповед от 07.02.2018год.,ведно със законната лихва от 19.05.2020год. до изплащане на вземането ,както и на деловодни разноски в общ размер от 573,15лв.,от които 100лв. – д.т. и 473,15лв. – възнаграждение на адвокат и е издал изпълнителен лист от 26.05.2020год.

В срока по чл. 414, ал.2 от ГПК, на 29.04.2021 г., длъжникът депозира възражение, че не дължи изпълнение на вземането, в резултат на което е предявен и настоящия иск, в указания от заповедния съд срок.

Документът въз основа на който е разпоредено плащане на парично задължение представлява запис на заповед, издаден на 07.02.2018год. в гр.София от Ю. П. Д. за плащане без протест на Ш. Чънлие на сумата 5 000 лв. на падежа 25.02.2018 г.

В записа на заповед, след текста е положен подпис за издател .С оглед на наличните в документа реквизити, поетото задължение е безусловно, тъй като условия не са вписани.

В текста на документа се съдържат всички реквизити, предвидени в чл. 535 от ТЗ, в т.ч. и наименованието "запис на заповед", поради което и съгласно чл. 536, ал.1 от ТЗ/по арг. за обратното/, записът на заповед е валиден. Ответникът не оспорва, че е издател на ценната книга, при което като частен диспозитивен документ, носещ подписа на лицето, което се сочи за негов автор- издателя, същият се ползва с формална доказателствена сила и съдът е длъжен да приеме, че това лице е негов автор/чл. 180 от ГПК/.

Съгласно чл. 486, ал. 1 ТЗ падежът на менителницата може да бъде: на предявяване; на определен срок след предявяването; на определен срок след издаването или на определен ден. Съгласно втората алинея на същата норма, падеж определен по друг начин или при посочване на последователни падежи, води до недействителност на менителницата (в случая – на записа на заповед.) В настоящия случай падежът е на определена дата – 25.02.2018год.

От изложеното следва, че процесния запис на заповед е валиден менителничен ефект, по който е възникнало вземане и предвид настъпването на неговия падеж на 25.02.2018 г., към датата на заявлението по чл. 417 ГПК е налице изискуемо вземане.

Ищецът не е твърдял каузално правоотношение, по повод или във връзка с което, според него, е издаден записът на заповед, както в исковата молба, така и с оглед писмения отговор на ответницата. Предвид релевираното от страна на последната в писмения отговор възражение за съществуващо каузално правоотношение, съдът е разпределил доказателствената тежест като ѝ е възложил да установи фактите, съставляващи съдържание на релативното възражение. Това включва установяване на соченото от нея основание – че процесния запис на заповед обезпечава изпълнението по сключен договор за покупко-продажба на стоки между сочените юридически лица, свързани със страните по делото, както и изпълнение на задълженията по него.

Ответницата е представила фактури, издадени в периода 29.11.2017 год. – 19.12.2017 год. от „Ийст Ентърпрайз“ ООД и получател „Джи Пи Трейдинг“ ЕООД за стоки, на обща стойност 18 464,75 лв., с доказателства за плащането им.

Също така са представени и издадени от „Ийст Ентърпрайз“ ООД и получател „Джи Пи Трейдинг“ ЕООД в периода 30.01.2018 год. – 27.12.2018 год. фактури на обща стойност 44 643,31 лв., за доставени стоки, като също са представени доказателства за плащането на цената им – преводни нареждания и фискални бонове.

Видно от служебно извършена справка по ЕИК на посочените юридически лица към 07.02.2018 год. едноличен собственик на капитала и управител на „Джи Пи Трейдинг“ ЕООД, с ЕИК : 204530667 е била ответницата Ю. П. Д., като предмет на дейността на дружеството е търговия със всякакъв вид стоки, производство и покупка на стоки с цел продажба. Съответно към 07.02.2018 год. управител и един от съдружниците на „Ийст Ентърпрайз“ ООД, ЕИК : 121249493 е ищецът Ш. Чънлие, като предмет на дейността на дружеството е „Производство на промишлени и селскостопански стоки, внос, износ и реекспорт на такива стоки...“

От така представените от ответницата писмени доказателства се налага извода, че между „Ийст Ентърпрайз“ ООД и „Джи Пи Трейдинг“ ЕООД през 2017 год., продължили и през 2018 год., съществуват трайни търговски отношения, които сочат на договори за покупко-продажба на стоки, обективирани в издадените фактури, които доказват, че стоките, предмет на договорите са били предадени на купувача от продавача, поради което последния е имал право да получи и цената им, което задължение е било своевременно изпълнено от страна на купувача.

По искане на ответницата са разпитани свидетели.

Св. Любов Кисьова, която работи заедно с ответницата /негласно като съдружник в дружеството на същата/, в показанията си сочи, че с ищеца като юридическо лице са в трайни търговски отношения по договори за покупко-продажба. Сочи, че последните 10 години всяка година около 25-26 ноември взимали голямо количество стока, която не заплащали предварително, а обезпечавали със записи на заповеди, издавани от тях като физически лица на ищеца, също като физическо лице. Тази стока следвало в рамките на 30-40 дни да бъде продадена като се извършвали междинни плащания. След края на сезона се уточнявало точното количество продадена стока и се изплащала цялата сума. По времена плащането се издавали фактури, плащани в брой или по банков път. За конкретното отношение свидетелката твърди, че ставало дума за цена от 55 000 лв., за обезпечаването на която, на 26 декември тя и Юлияна издали две записи на заповед за по 25 000 лв., общо за 50 000 лв. При приключването на сезона ищеца не присъствал, за да определи търговски отстъпки, поради което в неговия офис решили да го изчакат и Юлияна подписала запис на заповед за още 5 000 лв., тъй като стоката не била предадена в склада на ищеца. След като ищеца се възстановил след около 2 месеца, в неговия офис приключили финансовите въпроси като твърди, че след предаването на стоката и описването ѝ, били заплатили още 2 000 лв., за което им било казано, че ще се унищожат записите на заповеди.

Св. Яна П., /продавач-консултант в дружеството на ответницата в магазини и

щандове/,в показанията си сочи ,че е работила временно на щандове по Коледа като дружеството използвало различни доставчици,по-специално „Ийст Ентърпрайз“ООД.От същите взимали стока,като тъй като те не плащали предварително стоката се подписвали записи на заповед.Сочи че само веднъж е била в шоурум при взимане на стока като били подписани документи,между които предполага ,че е и запис на заповед ,защото след като не се заплащало ,стоката не можела да се вземе без него.След това стоката,която се продавала се заплащала,част от нея се връщала,а такава ,която повредена ,подлежала на преценка дали да се сторнира,за да не се заплащат.

Съдът счита ,че в настоящия случай не се доказва по безспорен и несъмнен начин,че процесния запис на заповед ,издаден на 07.02.2018год. е обезпечил именно договор за покупко-продажба на стоки, сключен между юридическите лица „Ийст Ентърпрайз“ООД и „Джи Пи Трейдинг“ЕООД,свързани с физическите лица,страни по настоящото дело .

В писмения отговор ответника се позовава на фактура от 20.12.2018год. на стойност 9894,34лв.,с ДДС,платена изцяло в брой на 20.12.2018год.,с което плащане твърди да е погасено и задължението по запис на заповед,обезпечаващ именно това задължение по тази каузална сделка.Същевременно от показанията на св.Любов Кисьова става ясно ,че цената на всички взети стоки от дружеството на ищеца възлизала на 50 000лв.,за което били подписани две записи на заповед по 25 000лв.Твърди и че запис на заповед от 5 000лв. бил подписан от ответницата като физическо лице при приключването на сезона ,което по нейни показания става 30-40-45 дена след взимането на стоката като този запис на заповед обезпечава невърната стока,подлежаща на проверка.

Процесния запис на заповед е издаден на 07.02.2018год. ,което значително във времето предхожда твърдяното от св.Кисьова взимане на стоката на цена от 50 000лв. на дата 25-26 ноември,а така и последващото приключване на сезона и окончателното приключване на финансовите отношения между юридическите лица .

Следователно не се доказва връзка между записа на заповед и твърдяното конкретно каузално правоотношение от ответницата – по договор за продажба,по който задълженията за заплащане на цена са погасени с плащане на 20.12.2018год. ,която връзка не се установява ,както поради разликата между лицата по двете правоотношения ,така и от датата на издаване и датата на падежите на задълженията по договора за продажба и записа на заповед ,а така и поради разликата в размера на задълженията.

Записът на заповед е строго формална едностранна сделка и обикновено издаването му е във връзка с наличие на каузално правоотношение.Такова правоотношение не се твърди от ищеца,а не се доказва и твърдяното от ответника.

Недоказването и от двете насрещни страни на поддържаните от тях различни конкретни каузални правоотношения, съответно на връзката им със записа на заповед, няма за последица погасяване/несъществуване на вземането по менителничния ефект, тъй като при неоснователност на релативното възражение на ответника ищецът не дължи доказване на възникване/съществуване на каузално правоотношение, по повод на което е издадена ценната книга, така както не дължи установяването му в хипотеза на липса на относително възражение от ответника /Р.№38/07.04.2015год. на ВКС по т.д.№1008/2014год. ,I т.о.,ТК./

С оглед на което и предмет на делото е преценка единствено дали ли е вземане, подлежащо на изпълнение, въз основа на записа на заповед, послужил като документ по смисъла на чл. 418, ал.1, вр. чл. 417, т.2 от ГПК за издаване на заповед за незабавно изпълнение.

Основателността на предявения иск по чл. 422, ал. 1 от ГПК се извежда от действителността на абстрактната сделка- запис на заповед, съдържащ всичките реквизити на чл. 535 ТЗ, при което единствено издаденият редовен запис на заповед е основание и доказателство за съществуване на вземането.Съгласно чл. 538, ал.1, вр. чл. 506, ал.1, вр. чл.

505, ал.1, вр. чл. 537 от ТЗ приносителят на запис на заповед може да иска сумата по записа на заповед, заедно със законната лихва от деня на падежа, както и разносните за протеста, за направените уведомления и другите разноси, като в случая записът на заповед е издаден с уговорка "без протест". Падежът на задължението по записа на заповед настъпва на 07.02.2018 г. Доказателства, че издателят по записа на заповед е заплатил сумата по него на поемателя до падежа, на падежа или след това, не се представят. Предвид, че записът на заповед удостоверява подлежащо на изпълнение вземане за сумата 5 000 лв., искът по чл. 422 от ГПК следва да се уважи изцяло, в т.ч. и със законна лихва от датата на подаване на заявлението по чл. 417 от ГПК.

По разносните :

На основание чл. 78, ал.1 от ГПК в тежест на ответника се възложат направените от ищеца разноси. С исковата молба ищецът е направил искане за присъждане на разносните в заповедното производство, които възлизат на 573,15лв., от които 100лв. – д.т. и 473,15лв. – възнаграждение на адвокат. В исковото производство претендира разноси в размер на 100лв. – д.т. съгласно представения списък на разносните по чл.80 от ГПК.

Мотивиран от изложеното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА за установено по предявения от Ш. Чънлие, ЕГН 7 *****, с адрес в гр.София, ул. "Димитър Хаджикоцев" № 6, ет.6 **срещу** Ю. П. Д., ЕГН : *****, с постоянен адрес в гр.София, бул. "Александър Стамболийски" № 74, ет.1, ап.2 положителен установителен иск, по реда на чл.422, ал.1 от ГПК, с правно основание в чл.535 от ТЗ, че Ю. П. Д., ЕГН : ***** **дължи на** Ш. Чънлие, ЕГН 7 ***** сумата в размер на **5000 лева**, представляваща задължение по запис на заповед от 07.02.2018 год., ведно със законната лихва върху тази сума от 19.05.2020 г. до окончателното ѝ заплащане, за което е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК на 26.05.2020 год. по ч.гр.д.№18445/2020 год. по описа на СРС, 65 състав.

ОСЪЖДА Ю. П. Д., ЕГН : *****, с постоянен адрес в гр.София, бул. "Александър Стамболийски" № 74, ет.1, ап.2 **да заплати на** Ш. Чънлие, ЕГН 7 *****, с адрес в гр.София, ул. "Димитър Хаджикоцев" № 6, ет.6, на основание чл.78, ал.1 от ГПК сумата в размер на **573,15лв.**, представляваща деловодни разноси в заповедното производство и сумата в размер на **100лв.**, представляваща деловодни разноси в исковото производство.

Решението подлежи на въззивно обжалване от страните пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от съобщаването му.

Съдия при Софийски районен съд: _____